

حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه

مدل صورتهای مالی برای تولیدکنندگان بخش کشاورزی کانادا

کشت غلات و دانه‌های روغنی

تدوین:

• شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا

• انجمن حسابداران خبره کانادا

ترجمه:

• نظام‌الدین ملک‌آرایی

• علی فرزین بیندی

مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی

سازمان حسابرسی

دی‌ماه ۱۳۸۳

کلیه حقوق محفوظ و تکثیر یا اقتباس و نقل تمام یا قسمتی از مطالب این نشریه بدون اجازه کتبی سازمان حسابرسی ممنوع است.

اصول، استانداردها و رویه‌های حسابداری که در این کتاب عنوان شده است لزوماً نظر رسمی سازمان حسابرسی در اجرای قانون، تشکیل سازمان، دایر بر تدوین اصول و ضوابط قابل قبول حسابداری و حسابرسی کشور نمی‌باشد.

حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه: کشت غلات و دانه‌های روغنی / تدوین شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا، انجمن حسابداران خبره کانادا؛ ترجمه نظام‌الدین ملک‌آرایی، علی فرزین بیلندی. - تهران، سازمان حسابرسی، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی ۱۳۸۳.
ش. ۱۱۲ ص

ISBN 964-8734-02-x

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
صفحه عنوان به انگلیسی:
Accounting for Successful Farm Management- Grains & Oilseeds:
Model Financial Statements for Canadian Agricultural Producers

واژه‌نامه.

کتابنامه: ص ۱۱۱-۲.

۱. غلات - کانادا - حسابداری ۲. دانه‌های روغنی - کانادا - حسابداری ۳. صورتهای مالی - کانادا ۴. کشاورزی - کانادا - حسابداری الف. ملک‌آرایی، نظام‌الدین، ۱۳۲۲ - مترجم. ب. فرزین بیلندی، علی، ۱۳۵۳ - مترجم. ج. شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا Canadian Farm Business Management Council د. انجمن حسابداران خبره کانادا The Canadian Institute of Chartered Accountants ه. سازمان حسابرسی مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی. ز. عنوان: کشت غلات و دانه‌های روغنی.

۶۵۷/۸۶۳۰۳

ک ۵ غ ۵۶۸۶/۱ HF

۱۳۸۳

م ۸۳-۳۶۵۳۹

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه: کشت غلات و دانه‌های روغنی
تدوین: شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا و انجمن حسابداران خبره کانادا
مترجمان: نظام‌الدین ملک‌آرایی و علی فرزین بیلندی

تایپ و صفحه‌آرایی: عذرا اسکندرافشاری

کارگرافیکی روی جلد: علیرضا حقیقی

ناشر: مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی

نشانی: تهران - خیابان شهید احمدقصر - خیابان احمدیان - شماره ۱۴، ک.پ. ۱۵۱۳۸؛ ص.پ. ۱۴۳۳۵/۴۷۹

نوبت چاپ: اول، دی‌ماه ۱۳۸۳

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

لبنوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت ایرانچاپ

شماره برگه کتابخانه ملی: ۸۳-۳۶۵۳۹ م

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

« به نام خدا »

پیشگفتار ناشر

حسابداری، دانشی است که رویدادهای دارای اثر مالی بر واحدهای اقتصادی را توصیف و تحلیل نموده و گزارشهای مختلفی در رابطه با آنها ارائه می‌کند. زمانی که این گزارشها برای تامین نیاز اطلاعاتی استفاده کنندگان بیرونی واحد تجاری از قبیل سرمایه‌گذاران، بانکها، اعتبار دهندگان، دولت و ... تهیه می‌شود و یا اینکه مدیریت واحد تجاری خواهان اطلاعات برخوردار از کیفیت بالا جهت اداره عملیات و ادامه رقابت است، تبعیت از اصول پذیرفته شده حسابداری برای انجام عملیات حسابداری و گزارشگری ضروری است. اصول پذیرفته شده حسابداری، ضوابطی هستند که توسط مراجع حرفه‌ای حسابداری تدوین می‌گردند و پیروی صحیح از آنها، موجب فراهم شدن اطلاعاتی مربوط، قابل اعتماد و انکاء، قابل مقایسه و قابل فهم برای عموم استفاده کنندگان خواهد بود.

ویژگیهای و خصوصیات منحصر به فرد برخی از فعالیتهای چون: کشاورزی، بیمه‌گری، استخراج معادن، بیمه‌انکاری و ...، موجب می‌شود تا بکارگیری اصول عمومی پذیرفته شده حسابداری در آنها، به سادگی امکانپذیر نباشد. جریان زیبای حیات و پایداری زندگی در مزرعه و داراییهای زنده آن بر چگونگی شناخت درآمد و ارزشگذاری داراییهای زنده تا حدی تاثیر می‌گذارد که اعمال اصول عمومی حسابداری، بدون هماهنگ ساختن آنها با ویژگیهای خاص این بخش، می‌تواند نتایجی گمراه کننده به دنبال داشته باشد. بنابراین، مفید و کارآمد بودن نتایج حسابداری در بخش کشاورزی مستلزم وجود تعریفی خاص از اصول عمومی حسابداری و هماهنگ کردن روشهای حسابداری با شرایط خاص این بخش است.

در این مجموعه نشریات، برای هماهنگ کردن روشهای حسابداری با شرایط خاص بخش کشاورزی، کوششهای درخور توجهی از سوی انجمن حسابداران خبره کانادا، کمیته همسان سازی حسابداری کشاورزی و گروه‌های ویژه وابسته به آن در کانادا، که از کشورهای موفق در کشاورزی می‌باشد، صورت گرفته است. مجموعه نشریات حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه، پنج جلد است که با هدف همسان کردن روشهای حسابداری و فراهم آوردن اطلاعاتی قابل مقایسه، قابل اعتماد و انکاء و قابل درک آسان، در کشور کانادا، تهیه شده است.

مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی، دومین کتاب از مجموعه نشریات حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه را تقدیم می‌نماید. کتاب اول این مجموعه در فروردین‌ماه ۱۳۸۲، در قالب نشریه ۱۶۲ سازمان حسابرسی به چاپ رسید.

کتاب حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه - کشت غلات و دانه‌های روغنی، هم مانند کتاب قبلی، از دو مبحث نظری و کاربردی تشکیل شده است. اغلب مباحث نظری، در دو بخش مقدماتی **آشنایی اولیه** و **کلیات حسابداری و گزارشگری در بخش کشاورزی**، ارائه شده است. دیدگاه شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا در رابطه با این پروژه در بخش **آشنایی اولیه** مورد اشاره واقع شده و زمینه‌ها، شرایط، محدودیتها، اهداف و دورنمای قابل تصور از حسابداری، گزارشگری و محک‌زنی روشهای کاری ترسیم شده است. توصیه‌های کمیته همسان‌سازی حسابداری کشاورزی، موضوع مطالبی است که در بخش مقدماتی **کلیات حسابداری و گزارشگری در بخش کشاورزی** ارائه گردیده است. در این بخش، برخی از مشکلات خاص حسابداری و گزارشگری که مانع یکنواخت شدن روشهای حسابداری هستند، مورد بحث و بررسی قرار گرفته و به ارائه توصیه‌های لازم در ارتباط با هر کدام از این مشکلات پرداخته شده است. در بخشهای اول تا پنجم کتاب نیز، گروه ویژه مزارع غله و دانه‌های روغنی، به ارائه مباحث کاربردی از قبیل: معرفی حرفه زراعت غلات و دانه‌های روغنی، ارائه مدلی از صورتهای مالی، معرفی و تشریح روشهای حسابداری توصیه شده برای مزارع غله و دانه‌های روغنی و در نهایت ارائه فهرستی گروهبندی شده از عناوین حسابها، پرداخته است. مترجمان، ضمن سعی در ارائه روان‌تر مطالب نسبت به کتاب اول این مجموعه، در این کار هم کوشیده‌اند تا با هدف کمک به درک بهتر بعضی از مطالب، پاورقی‌ها و پیوستهای لازم را به آن بیفزایند.

کتاب حاضر، استاندارد جدیدی را برای بخش کشاورزی عنوان نمی‌کند ولی نحوه بکارگیری اصول عمومی یا پذیرفته شده حسابداری را در بخش کشاورزی به آسانی نشان می‌دهد. فعالیتهای کشاورزی در شمار فعالیتهایی است که مراجع حرفه‌ای و پژوهشگران حسابداری، از آن به عنوان یک مقوله خاص در حسابداری نام می‌برند. امید است انجام مطالعات در این زمینه ادامه داشته باشد و روزی فرا رسد که بخش کشاورزی ایران، بطور گسترده از مزایای فراوان حسابداری بهره‌مند گردد.

مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی

سازمان حسابرسی

تقدیم به کلیهٔ زراعت‌پیشگان، دهقانان، برزگران و در یک
کلام تولیدکنندگان محصولات زراعی در سرتاسر کشور،
آنان که با تممّل مشقتهای زمستانه و تابستانه کارشان
و علی‌رغم بی‌مهتری‌های گوناگون طبیعت، سخت‌ترین
ولی طبیعی‌ترین شغل را انتخاب کرده و عاشقانه به
این آب و خاک، خدمت می‌کنند.

پیشگفتار مترجمان

مقایسه عملیات و شرایط لازم برای آن، موضوع مورد بحث پیشگفتار مترجمان در کتاب اول این مجموعه (یعنی کتاب «حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه - گاوداری شیری») بود. در این کتاب، پس از مروری گذرا بر آنها، به نمونه‌هایی از فواید وجود اطلاعات صحیح حسابداری در بخش کشاورزی ایران اشاره خواهد شد. اطلاعات صحیح حسابداری یعنی اطلاعاتی که از ویژگیهای قابلیت اعتماد و اتکاء، قابلیت مقایسه، به موقع بودن و مربوط بودن با موضوع تصمیم، برخوردار باشند.

در واقع هدف اصلی از تهیهٔ این مجموعه نشریات، کمک به کشاورزان برای اندازه‌گیری صحیح و قابل مقایسه اطلاعات مالی مزرعه‌شان است. اندازه‌گیری صحیح اطلاعات مالی مزرعه، به مدیریت آن کمک می‌کند تا در اتخاذ تصمیمات خود، آگاهانه‌تر عمل کند. بسیار روشن است که در عصر کنونی، تصمیماتی معقول و سنجیده‌اند که بر اطلاعات قابل اعتماد و اتکاء، قابل مقایسه، به موقع و مربوط به موضوع، متکی باشد.

■ موانع موجود برای مقایسه‌پذیری عملیات در ایران

۱. کم‌توجهی به اندازه‌گیری سنجیده نتایج عملیات: صاحبان یا مدیریت کلیه واحدهای کشاورزی، در هر صورت و به هر شکل ممکن، اقدام به ارزیابی عملکرد مزرعه خود می‌نمایند. ولی نمی‌توان در

مورد ارزیابیهای انجام شده در بسیاری از مزارع از تعبیر اندازه گیری سنجیده استفاده کرد. سوابق کاری بسیاری از مزارع به صورت ذهنی نزد صاحبان نگهداری می شود و امکان کار کارشناسانه روی سوابق موجود از عملیات در بسیاری از مزارع به سادگی فراهم نیست. در واقع اهمیت ندادن مدیریت این واحدها به اندازه گیری سنجیده نتایج عملیات و محاسبه شاخصهای عملکرد مانعی برای استفاده این گونه مزارع، از همفکری با متخصصان مربوطه و تشخیص به موقع مشکلات آنهاست.

۲. همسان نبودن روشهای اندازه گیری نتایج: گذشته از واحدهای یاد شده، در برخی از مزارع روشهای اندازه گیری نتایج، مشخص بوده و آنان همه ساله به سنجش عملیات خود اقدام و شاخصهای عملکرد مزرعه را هم استخراج می کنند. هر چند این قبیل مزارع، از نظر اندازه گیری نتایج عملیات، بسیار جلوتر از مزارع پیش گفته اند ولی با این وجود، مقایسه شاخصهای عملکرد این مزارع هم به دلیل همسان نبودن روشهای متداول بین آنها نمی تواند به ارزیابی درستی بیانجامد.

۳. جامع نبودن مقایسه های موجود: در اغلب موارد، رویه متداول در بخش کشاورزی برای سنجش میزان موفقیت یک مزرعه یا محک زنی روشهای کاری آن نسبت به سایر مزارع، این است که ارزیابی یا محک زنی ها فقط با اتکاء بر شاخصهای فنی عملکرد صورت می گیرد. در این ارزیابیها، با شاخصهای مالی مورد توجه قرار نمی گیرند و یا اینکه اگر به این شاخصها توجهی شود، معمولاً، از دانش حسابداری برای محاسبه صحیح شاخصهای مالی استفاده ای به عمل نمی آید. این در حالیست که مقایسه صحیح عملکرد و نتایج عملیات مستلزم توجه به هر دو نوع از شاخصها، اعم از فنی و مالی، است.

شاخصهای مالی عملکرد، مانند بهای تمام شده تولید هر کیلوگرم محصول، حاشیه فروش، درصد هزینه های تولید و ... و شاخصهای فنی عملکرد، مانند میزان کل تولید، متوسط برداشت از هر هکتار، متوسط عملکرد محصول به بذر، و ... ابعاد مختلفی از انجام عملیات را نشان می دهند. به عبارت دیگر، هر دوی این شاخصها، سعی دارند تا میزان موفقیت را بسنجند. ولی از آنجا که نگاه آنان به یک موضوع، از زاویه های متفاوتی انجام می شود، ممکن است، پیام این دو با یکدیگر مطابقت نداشته باشد. از آنجا که هدف اصلی از تشکیل و اداره هر واحد اقتصادی، نیل به اهداف مالی است، و شاخصهای مالی میزان توفیق در نیل به این اهداف را روشن تر نشان می دهند، از این رو، اندازه گیری شاخصهای مالی برای مدیریت مزرعه را باید با اهمیت تلقی کرد. ارزیابی و مقایسه عملکردها، زمانی کامل و جامع خواهد بود که براساس کلیه شاخصها اعم از مالی یا فنی صورت گرفته باشد.

■ برخی از فواید وجود اطلاعات صحیح حسابداری در بخش کشاورزی ایران

۱. فراهم شده امکان محک‌زنی روشهای کاری: همانطور که در کتاب اول مورد بحث قرار گرفت، در صورت وجود اطلاعات صحیح حسابداری در واحدهای کشاورزی، مدیران این واحدها و تشکلهای حرفه‌ای مربوطه خواهند توانست به سادگی از طریق راه‌اندازی گروههای محک‌زنی، به مقایسه مزارع با همدیگر پرداخته و به رشد بهتر و موفقیت بیشتر آنها کمک کنند.

این مهم توسط اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی کشاورزی، همفکری با سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و حمایت و پشتیبانی آموزشی و ترویجی وزارت جهاد کشاورزی قابل دستیابی است.

۲. کمک به توسعه بیمه محصولات کشاورزی: بیمه محصولات کشاورزی، مقوله‌ایست که به دلیل طبیعت پرمخاطره (ریسک) تولید در بخش کشاورزی، معمولاً، چندان مورد توجه بیمه‌گران تجاری، قرار نمی‌گیرد. کشاورزان در انتخاب پوششهای بیمه‌ای فعالیت خود حیطه بسیار محدودتری دارند.

در اکثر کشورهای دنیا، دولت برای حل این مشکل پیشقدم می‌شود و با شریک شدن در حق بیمه یا خسارت، بیمه‌گران را در ارائه پوششهای بیمه‌ای به کشاورزان یاری و ترغیب می‌نماید.

در ایران از سال ۱۳۶۳، صندوق بیمه محصولات کشاورزی، به ارائه پوششهای بیمه‌ای و خدمات حمایتی برای تولیدکنندگان محصولات کشاورزی پرداخته است. هر چند که در چند سال اخیر برخی از شرکتهای بیمه هم به بیمه کشاورزی روی آورده‌اند ولی نگاه به روند رشد این فعالیت در این شرکتها گویای این مطلب است که در عرض ۲۰ سال گذشته، صندوق بیمه محصولات کشاورزی تنها بیمه‌گر بخش کشاورزی بوده است. اگر بخواهیم به این موضوع از زاویه بودها و بایدها نگاه کنیم، باید این مطلب را هم در نظر گرفت که افزایش طرحهای بیمه کشاورزی و تحقق توسعه در این مورد تا حد بسیار زیادی به وجود اطلاعات صحیح مالی در واحدهای کشاورزی بستگی دارد. در صورتی که تولیدکنندگان بخش کشاورزی، اقدام به تهیه اطلاعات مالی لازم از کار خود، مطابق اصول پذیرفته شده حسابداری نمایند، این اطلاعات در تعیین غرامت، حق بیمه، و از همه مهمتر ارائه طرحهای جدید و مورد نیاز کشاورزی ایران، کمک مؤثری به کشاورزان، بیمه‌گران و دولت در برنامه‌ریزی و انجام وظایفشان خواهد کرد.

۳. تاثیر بر قیمت‌گذاری عادلانه تر محصولات کشاورزی: این موضوع در دو حوزه مطرح است. اول

قیمت‌گذاری محصول توسط تولیدکننده برای مقاصد فروش محصول خود و دوم قیمت‌گذاری توسط دولت یا نمایندگان و کارشناسان ذیصلاح قانونی برای مقاصد برنامه‌ریزی کلان و انجام امور کارشناسی. وجود اطلاعات حسابداری صحیح و منظم، به امر قیمت‌گذاری عادلانه‌تر کمک می‌کند. مثلاً، در صورتیکه اتحادیه شرکتهای تعاونی پنبه‌کاران اطلاعات منسجمی از هزینه‌های تولید پنبه‌کاران عضو خود در مناطق مختلف داشته باشند، با آگاهی بیشتری خواهند توانست در تعیین قیمت‌های سالانه خرید تضمینی نقش آفرین باشند.

۴. ارتقاء هدفمندی تسهیلات مالی کشاورزی: اکثر تسهیلات اعطائی به کشاورزان به دلیل برخورداری از بهره‌های پائین‌تر با نظارت اعتبار دهنده در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد. این تسهیلات در بسیاری از موارد به شکل مشارکت در سرمایه‌گذاری اعطا می‌شود. وجود بهره‌های پائین و موضوع مشارکت در سرمایه‌گذاری، ایجاب می‌کند تا اطلاعات مالی لازم بطور مدون جمع‌آوری و نگهداری شود. در صورتیکه دریافت تسهیلات مالی، مبتنی بر توجه به وضعیت مالی و عملکرد مزرعه باشد، مزرعه‌دار با آگاهی بیشتری تسهیلات را مصرف کرده و اعطاکننده تسهیلات هم با دید معقولانه‌تری مشارکت یا تسهیلات اعطائی خود را اداره خواهد کرد. تعیین وضعیت مالی و اندازه‌گیری نتایج عملیات کاری است که به خوبی از عهده دانش حسابداری برمی‌آید.

۵. شکل‌گیری طرحهای تثبیت درآمد کشاورزان: در صورت وجود اطلاعات حسابداری منسجم در بخش کشاورزی، کشاورزان قادر خواهند بود تا در قالب تشکلهای حرفه‌ای خود، طرحهایی را پیاده نمایند که به تثبیت درآمد آنان در طول سالهای فعالیتشان کمک نماید. مانند آنچه که در سایر کشورها بوجود آمده است؛ کشاورزان، دولت و بانکها، بطور مشترک می‌توانند صندوقی را تشکیل دهند که کاهش درآمد کشاورز در یک سال به تعطیل شدن مزرعه وی نیانجامد. طرح تثبیت سود خالص، از جمله این طرحهاست که توضیحات مترجمان در این رابطه در پاورقیهای بخش ۲ این کتاب آورده شده است.

۶. وجود بستر اطلاعاتی لازم برای ایجاد بازاری فعال در بورس محصولات کشاورزی: بورس محصولات کشاورزی نهالی نورسته است و انتظار می‌رود که در آینده، بخشی از فعالیت آن به بازارهای سلف اختصاص یابد. یعنی در این بازار گندمی که هنوز در حال رشد است در بازار مبادله خواهد شد. بی‌تردید، یکی از شروط فعال محسوب شدن چنین بازاری، نقش بالای اطلاعات صحیح، در مبادلات آن است.

■ کشاورزی امروزی و نقش مدیریت در آن

کشاورزی نوین امروزی در صدد است، با مدیریت صحیح فعالیتهای کشاورزی، محصولات این بخش را با در نظر گرفتن بهره‌وری، صرفه و صلاح اقتصادی، دارا بودن ارزش غذایی بالا، بهداشتی بودن، کاهش ضایعات و توجه به امکانات بازار و اثرات زیست محیطی فعالیتهای تولید و عرضه نماید. در نظر کشاورزان حرفه‌ای، اندازه‌گیری صحیح نتایج عملیات، لازمه تداوم کار است و استخراج شاخصهای عملکرد اعم از مالی یا فنی، ابزاری مفید برای اداره فعالیتهای کشاورزی محسوب می‌گردد. کشاورزان حرفه‌ای می‌دانند که شاخصهایی مالی و فنی مزارع، تنها در شرایطی از ویژگی قابلیت مقایسه بین مزارع گوناگون برخوردارست که محاسبه آنها بر اساس روشهایی همسان انجام شده باشد.

اگر چه، روشهای حسابداری این نشریه، مبتنی بر اصول حسابداری پذیرفته شده در کاناداست، ولی تا حد امکان سعی شده است که، موارد عدم مطابقت این روشها با شرایط موجود ایران و همچنین توضیحات لازم در این رابطه، به شکل پاورقی و پیوست ارائه گردد.

■ کلام آخر

در حال حاضر، عدم توجه کافی به محاسبه صحیح نتایج عملیات و قابل مقایسه نبودن آنها بین مزارع مختلف موجب شده است که مدیران این بخش نتوانند از اندازه‌گیری نتایج عملیات و مقایسه آنها با همدیگر در جهت اداره موفق‌تر مزارع کمک بگیرند. برای بهره‌مندی بخش کشاورزی از مزایای مقایسه عملیات، لازم است یک نظام مقایسه و محک‌زنی عملکرد ایجاد شود تا کلیه واحدهای کشاورزی، در چارچوب این نظام، نتایج عملیات مالی و تولید خود را بطور ادواری و براساس روشهایی همسان اندازه‌گیری کنند. در مرحله دوم، با جمع‌آوری و تحلیل شاخصهای عملکرد مزارع مختلف، موفق‌ترین مزارع در هر زمینه شناسائی شده و محکهای مقایسه تعیین و منتشر می‌گردد. در مرحله سوم، همه مزارع خواهند توانست از محکهای مقایسه برای محک‌زنی روشهای کاری خود استفاده نمایند.

شرکتهای تعاونی کشاورزی و اتحادیه‌های مربوط، مناسبترین حوزه برای تحقق این امر بین اعضاء خود می‌باشند. آنان می‌توانند، با جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات و شاخصهای عملکرد اعضاء و تعیین محکهای مقایسه، نقشی اساسی برای کمک به مدیریت موفق‌تر مزارع عضو خود داشته باشند. بدیهی است، انجام چنین کاری به برنامه‌ریزی بلندمدت، فرهنگ‌سازی و ارائه کمکهای آموزشی و ترویجی و حمایتهای وزارت محترم جهاد کشاورزی بستگی دارد. این کتاب، با این نگرش و برای کمک به اداره موفق‌تر مزارع کشت غلات و دانه‌های روغنی، به اندازه‌گیری صحیح عملکرد مالی کمک می‌نماید. امید است با فراهم

شدن امکان مقایسه ادواری عملکرد این مزارع در سراسر کشور، رقابت بین آنها گسترش یافته و اصلاح مداوم روشهای مدیریتی و بهبود عملکردها به توسعه و موفقیت بیشتر زیربخش زراعت کمک نماید.

■ تقدیر و تشکر

در کتاب دوم این مجموعه هم از راهنماییهای ارزشمند استاد بزرگوار جناب آقای مصطفی علی‌مدد استفاده گردید. علاوه بر این، در مورد مطالبی از بخش «کلیات حسابداری و گزارشگری در بخش کشاورزی» از راهنماییهای استاد ارجمند جناب آقای عزیز عالی‌ور هم استفاده شده است. بهره‌مندی مترجمان از تجربیات گرانبهای جناب آقای مهندس اکبر صدقی‌پور نیز کمک بالارزشی به آنان محسوب می‌شد. آقای علی‌اکبر جانا و خانمها بهناز عابدی و نسرين حیدری، نیز در تامین منابع مطالعه و کتابخانه‌ای سهم بزرگی داشته‌اند. کارهای گرافیکی مربوط به پیاده کردن طرح روی جلد هم توسط آقای علیرضا حقیقی انجام شده است که از کلیه این عزیزان قدردانی می‌شود.

از کلیه استادان محترم، دانش‌پژوهان حسابداری، اقتصاد و مدیریت کشاورزی، همکاران حسابداری، مدیران یا صاحبان واحدهای کشاورزی، اعضای محترم هیات مدیره و سایر تصمیم‌گیرندگان در تشکلهای حرفه‌ای کشاورزی مانند شرکتهای تعاونی کشاورزی و اتحادیه‌های مربوطه و ... و همچنین پژوهشگران محترم موسسات تحقیقاتی مربوطه و دیگر علاقه‌مندان به این مقوله به خاطر تذکر نارساییها و اشتباهات احتمالی کتاب پیشاپیش سپاسگزاری می‌شود.

مترجمان

دی‌ماه ۱۳۸۳

یادداشت انجمن حسابداران خبره کانادا

در کانادا، اصول پذیرفته شده حسابداری^(۱) را هیات استانداردهای حسابداری انجمن حسابداران خبره کانادا^(۲) تدوین می‌نماید. بنا به اعتقاد این هیات، نباید انتظار داشت که اصول عمومی حسابداری، به عنوان یک قاعده عمومی، در کلیه شرایط بطور یکسان قابل اعمال باشد. بنابراین، به منظور اطمینان از کاربرد درست روشها و اصول عمومی حسابداری و همچنین، مناسب بودن نتایج حاصله، همواره، بهره‌گیری از قضاوت‌های حرفه‌ای ضروری است.

مجموعه حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه توسط کمیته همسان‌سازی حسابداری کشاورزی^(۳) در شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا^(۴) تهیه شده است. یکی از هدفهای این کمیته، تدوین راهنمایی برای روشهای حسابداری کشاورزی است؛ تا از این طریق نیاز بخش کشاورزی به بکارگیری یکنواخت روشهای عمومی حسابداری و گزارشگری، مطابق اصول پذیرفته شده، تامین شود. توضیحات و مطالب تشریح شده در این مجموعه، راهنمای ارزشمندی برای بکارگیری اصول پذیرفته شده حسابداری توسط واحدهای کشاورزی است و حاوی اطلاعات سودمندی جهت تهیه صورتهای مالی برای مدیران مزرعه، مشاوران، وام‌دهندگان و سایر اشخاص استفاده‌کننده از صورتهای مالی، می‌باشد.

انتشار این مجموعه، استقبال گرمی از پذیرش اصول پذیرفته شده حسابداری توسط تولیدکنندگان بخش کشاورزی کانادا است. در بخش کشاورزی که یکی از بخشهای مهم اقتصاد کشور است؛ بررسی چنین مباحثی به منظور کاربرد مناسب اصول پذیرفته شده حسابداری باید ادامه داشته باشد.

رابرت تی. رادرفورد^(۵)

عضو پیوسته انجمن حسابداران خبره کانادا (FCA)

معاونت مطالعات و استانداردهای انجمن حسابداران خبره کانادا

(۱) Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)

(۲) Accounting Standards Board of the Canadian Institute of Chartered Accountants

(۳) Agricultural Accounting Standardization Committee

(۴) Canadian Farm Business Management Council (CFBMC)

(۵) Robert T. Rutherford